

2012

RAST
06

rast.urednistvo@gmail.com • ISSN 2039-9316

Pripravlja uredniški odbor mladih. Uredili Neža Kravos in Jernej Šček. Oblikoval Matej Susič

Sodelovali so: Tina Paljk, Tina Čok, Samantha Gruden, Ema Kravos in Lala Frančeskin

Foto: Danijel Devetak, Agnese Divo, KROMA, Matej Susič, Samantha Gruden in Marij Maver

ZNEBIMO SE PREDSDODKOV

Zivimo v svetu, kjer se vsi trudimo, da bi bili iz dneva v dan, iz generacije v generacijo bolj odprti in naklonjeni novostim. V šolah, doma in drugih ustanovah nenehoma poslušamo, da drugačno ni sopomenka besede slabo in da moramo vsakogar sprejemati takšnega, kot pač je.

Mogoče smo postali nekoliko bolj strpni do tujcev, mogoče se ne kregamo več toliko zaradi verskih prepričanj. A imam občutek, da so predsodki in neutemeljene zamere vseeno še vedno zelo prisotne.

Pravijo, da so predsodki simptom duševne lenobe. Čeprav bo večina izmed nas trdila, da sama nima take vrste problemov, vsak dan poslušam kritike in opravljanja na račun niti ne dobro poznanih ljudi. Mladi se večkrat pritožujemo, da nas starejše generacije ne razumejo, ne odobravajo nekaterih naših obnašanj, ne marajo našega načina oblačenja, večkrat radi komentirajo naše pobarvane nohte, uhanje po obrazu, tetovaže in posebne frizure. Neprestano nas sprašujejo, če se ne bi raje kje drugje udeleževali, večkrat podvomijo v to, da je lahko tudi nekoliko drugačen človek dober in sposoben. Vem, včasih gre res skrajno na živce, da oseba, ki ima za sabo že toliko let izkušenj, ne zna pogledati mimo estetskega videza in se raje poglobiti v osebnost mladega človeka. A nihče jim ne more tega zameriti, predsodki od vedno obstajajo in za vedno bodo. Bolj se mi zdi žalostno, da včasih poslušam mnenja sovrstnikov, ki se neprestano spravljajo na le nekaj let mlajše kolege. Pričakujejo od starejših, da jih bodo ti sprejemali kot enakopravne, sami pa ob vsaki priložnosti od nog do glave prekomentirajo mlajše: kako se obnašajo na cesti, kako so videli petnajstletnico v prekratkem krilu, kako sami pri teh letih niso bili taki ipd.

Predsodki sami pa niti niso največja težava. Ta nastane takrat, ko pustimo, da nas ti začnejo po-

gojevati. Ko se zaradi neumnega predsodka, do nekoga začnemo neprimerno vesti, ga ignorirati in po nepotrebem pljuvati po njem. To znamo ljudje še kako dobro.

Vsi vemo, kako je težko na vsako stvar gledati popolnoma objektivno. Še s tako veliko truda, se predsodkov ne bomo nikoli dokončno znebili.

Nekoč sem nekje slišala zgodbo o možu, ki je med potovanjem naletel na plemo. Z ljudmi se ni pogovarjal, saj ni poznal jezika, kljub temu pa so ga ti prijazno pogostili. Večerja je potekala tako: moža so posedli med ostale moške na blazine. Vsaka ženska, ki je prišla v prostor se je morala sezuti, medtem ko so oni nemoteno sedeli v čevljih. Nato so žene in dekleta vzele vsaka svojo skledo s hrano, šle mimo moških in jim hrano nosile v usta. Ko so to opravile, so se še same posedle na tla in pojedle svoj obrok. Mož je pri plemenu ostal še nekaj časa in tako začel spoznavati njihovo kulturo, vero in navade. Spoznal je, da imajo v plemenu ženske za izredno čista bitja. Zato so lahko one edine, ki jim je dovoljeno, da se zemlje dotikajo z bosimi nogami in edine ki lahko po hrani segajo z golimi rokami. Če bi se popotnik po večerji odpravil dalje in bi bilo zgodbe tam konec, bi verjetno imeli o plemenu nekoliko drugačno mnenje.

To je odličen primer, kako si v določenih situacijah ljudje radi razlagamo stvari po svoje. Včasih sploh ne pomislimo, da so morda vzroki za čudaško, drugačno obnašanje našega bližnjega popolnoma drugačni in nam nerazumljivi.

Ne pričakujem, da bo ta članek koga spremenil. Lahko pa upam, da se bo kdo spomnil, da se je treba pred nepotrebni spori najprej postaviti v kožo drugega in pogledati na stvari z njegovega zornega kota.

Neža Kravos

Pomladanska parada

Prav pred kratkim smo si v Gorici imeli priložnost ogledati opereto »Pomladanska parada« skladatelja Roberta Stolza. V sklopu praznovanja 50-letnice Kulturnega centra Lojze Bratuž (nekdanji Katoliški dom) so se predsednica KCLB Franka Žgavec in drugi odločili, da postavijo na oder prav posebno predstavo, ki bi pokazala kulturno delovanje centra na različnih področjih. Premiera je bila 12. oktobra, sledile so ji še tri ponovitve.

Vodenje tega zahtevnega projekta je bilo postavljeno v izkušene roke igralca in režiserja SNG Nova Gorica Jožeta Horvata, glasbeni del pa je bil zupan dirigentu Hilariju Lavrenčiču. Skupaj sta spravila na oder dve uri dolgo opereto, ki je navdušila publiko. Zbor je štel približno 50 pevcev raznih zborov iz Gorice in okolice. Prešteli smo 150 nastopajočih, preveč, da bi vse imenovali, upoštevati pa moramo tudi sodelavce, ki so izza odra pomagali izpeljati opereto na kar se da lep način.

Pomladanska parada je bila od vsega začetka mišljena kot glasbeni film. Posnete so bile tri verzije, zadnja leta 1955, kjer je v glavni vlogi igrala Romy Schneider. Po takem velikem filmskem uspehu se je Stoltz odločil, da delo prenese tudi na oder. Tudi v tej priredbi je pridobila Pomladanska parada precej gledalcev.

V izvorniku je celotno dogajanje potekalo na Dunaju, v slovenskem prevodu pesnika Ivana Tavčarja pa je prenešeno dogajanje stopilo na Goriško. Zgodba pripoveduje o Mariki (Julija Kramar), podeželskem

dekletu, ki obišče teto (Alessandra Schettino), lastnico znane goriške slaščičarne. Tu dnevno kupuje rogljičke svetnik Neuwirth (Martin Srebernič), ki je v teto zaljubljen. Ob priložnosti sejma sv. Andreja tu kupi horoskop, na katerem piše, da se bo slaščičarka poročila s prvim fantom, na katerega bo naletela. Nehote se slednja zaleti v podporočnika in glasbenika Willija (Nikolaj Pintar). Dekle se hitro vsem priljubi, tudi tetinemu vajencu Danieleju (Manuel Pintar), ki se vanjo seveda zaljubi. Willi medtem poskuša predstaviti svojo pesem slavni dunajski pevkici Hansi Gruber (Mojca Milič). Tu se skrega z njenim ljubljencem, Gustelom von Laudeggom (Sebastijan Podbregar), čeprav še ne ve, da bo ta postal poročnik prav njegove čete. Marika, ki želi Williju le pomagati, skriva notne partiture v rogljiček za cesarjevega namestnika. Žal pa se črnilo stopi in vsi mislijo, da gre za atentat. Na sodišče so poklicani vsi razen Marike ...

Tina Paljk

Foto Danijel Devetak

Ocena gledališke predstave

110 OKUSNIH LET

IGRATA: LARA KOMAR IN VESNA GUŠTIN

REŽIJA IN ZAMISEL: SABRINA MORENA

Na odru se torej vrstijo pri-petljaji nečakinje Lare, katere vlogo zelo doživeto igra Lara Komar, in njene tete Vesne, prave izvedenke kraške kuhinje, katero igra Vesna Guštin, avtorica mnogih knjižnih uspešnic na to temo.

Celotno dogajanje se odvi-ja v kuhinji, kjer Lara prosi za pomoč tete Vesno pri pripra-vi okusne francoske večerje, s katero želi omrežiti svojega ljubljenelega Françoisa. V pred-stavi je ob kulinariki velik po-udarek tudi na literaturi, na romanu Afrodita Isabel Allende, Kosovoletu, grški mitologiji, Hamletu, Romeu in Juliji. Kar jo dodatno dograjuje, je jezik, ki je mešanica slovenščine, itali-janščine, tržaškega in kraškega narečja s kančkom francoščine.

Gledalec se v »110 okusnih let« seznanja tako s tradicionalnimi kot novodobnimi načini kuhanja, t.i. »vaf metoda«, kjer se pokuše-valci lahko zadovoljijo že samo z vohanjem

hrane, ne da bi jo sploh okusili. To metodo uporablja tudi Lari-na simpatija, režiser François, ki je obseden z dieto in »Nouvelles Cousines«. Zaradi tega slednji išče cel kup izgovorov samo, da mu ne bi bilo treba priti v Trst na »slavno večerjo« iz bojazni do odvečnih kalori-j, ki bi mu pokvarile njegovo, kakor izgleda, vitko postavo. S pomočjo tete Vesne pa ga Lari naposled le uspe prepričati, da se udeleži tega dolgo pričako-vanega dogodka.

Kar je po mojem mnenju še posebej zanimivo, je to, da igralki vpletata v odrsko doga-janje tudi publiko, ki ima mo-žnost neposredno poseči v po-tek zgodbe. Vse, kar skuha, dasta prisotnim v pokušnjo.

Vsi izdelki, ki jih vidimo v predstavi, pa so prispevek raz-ličnih vinogradnikov in oljkar-jev s Tržaškega.

Nika Čok

(foto A. Divo)

(foto Agnese Divo)

(foto KROMA)

VoE in YEN

ni le šest črk, ampak mnogo več!

Letos poleti sem bila priča nepozabni izkušnji, zato bi rada z vami delila vtise in se ob njih zamislila. Ta izkušnja nosi ime YEN - Youth European Nationalities. YEN združuje mladinske organizacije manjšin iz vse Evrope, med njimi je tudi naš MOSP, in spodbuja srečanja ter izmenjave med mladimi člani teh manjšinskih skupnosti. Seminarji, ki jih vsakič gosti druga manjšina (med drugim je Trst gostil seminarja leta 2001 in 2004), predstavljajo čudovito priložnost, da mladi spoznavajo druge evropske manjšine, njihovo organiziranost, ustanove, možnosti šolanja v manjšinskem jeziku in medijska sredstva, ki jih ima skupnost na razpolago. Manjšinci spoznavajo druge manjšince, odkrivajo razlike in podobnosti, povprašujejo po ekonomskem stanju, njihovih težavah, stikih z matično državo.

Predstavljati svojo manjšino sili v boljše poznavanje lastne stvarnosti, kar osebno bogati tako posameznika kot manjšinsko skupnost, pa tudi vse so-

govornike drugih narodnosti. Izkušnje v tujini torej bogatijo domačo stvarnost, saj primerjanje s stanjem v drugih skupnostih ponuja nešteto izhodišč za konstruktiven razmislek, pili občutljivost za manjšinska vprašanja, služi dojemanju novih načinov za organizacijo in angažiranje v domači skupnosti, vzbuja željo po boljšem sodelovanju, povezanosti in inovativnosti znotraj manjšine. Nenazadnje pa take izkušnje spodbujajo zavest, da je to, kar imamo Slovenci v Italiji, že zelo veliko, česar večkrat ne znamo dovolj ceniti. Pomislimo na to, kolikokrat je vsak izmed nas že rekel, da Italijani itak ne morejo dojeti naše

stvarnosti, prav tako pa nas ne razumejo Slovenci v matici. Zakaj se vedno opredeljujemo kot kostanjčki posebne sorte, da nismo ne Italijani ne Slovenci, ampak 'čudna pasma zamejcev', ko pa imamo po Evropi toliko potencialno razumevaločih sogovornikov?

Med dogodki, ki jih organizira YEN, sem se udeležila srečanja Voices of Europe, ki je namenjen zborovskemu petju. Gostili so nas Gradiščanski Hrvati v Železnem - Eisenstadtu v Avstriji. Ob učenju ljudskih napevov sodelujočih manjšin sem bila priča edinstveni kulturni izmenjavi, ki je ne bi moglo nadomestiti nobeno brskanje po knjigah ali po spletu. Spoznavanje pogleda na stvarnost

(foto S. Gruden)

(foto M. Susič)

Vrste prehranjevanja

PREHRANA ZA ŠOLARJE

svojega soseda pomeni nezanemarljivo širjenje obzorij. V tednu VOE sem se naučila, kaj vse pomeni strpnost, in razumela, da je morda najvišja stopnja inteligence sposobnost potopiti se v zorni kot svojega sogovornika. Živela sem z mladimi, ki se zavedajo, da je bogastvo, ki ga skriva sosed v sebi, najbolj dragoceno bogastvo na svetu. Največji dar, ki ga lahko nakloniš bližnjemu, se skriva v tem, da mu nameniš del svojega časa in življenja.

Ta izkušnja se izkristalizira, ko se spet vrneš v svojo skupnost, saj jo gledaš z drugačnimi očmi. Vse to pa še ob glasbi, ki spodbuja notranje doživljanje vsakega izmed nas. Glasba morda najbolje odraža kulturni utrip in čutenje nekega naroda: vsak naenkrat razume narodovo dušo, jo čuti bližjo in skoraj domačo, seveda po neverbalni poti. VOE pomeni vse to in še veliko zabave in smeha, tkanja novih evropskih kontaktov, primerjanje z vrstniki in pletenje prijateljstev, spoznavanje drugih in samega sebe. Preizkušnja konstruktivne gradnje nečesa z bližnjim se tako obrestuje, da se s tedna VOE ni vrnila ista oseba, kot je tja odpotovala.

Samantha Gruden

Pravilno razporejeni obroki čez dan v odstotkih:

- ZAJTRK 30%
- DOPOLDANSKA MALICA 10%
- KOSILO 30%
- POPOLDANSKA MALICA 10%
- VEČERJA 20%

Emma Kravos

Mladi se ne (vedno) skrivamo za slušalkami, bizarnimi oblačili ali neodgovornimi izgovori. Tudi mi znamo aktivno živeti in posegati v javni prostor, začeniši na rodovitnem polju kulture, kjer se rojevajo ideje. Z idejami se ne živi, a brez njih živeti ni moč.

V soboto, 1. septembra, smo Mladi v odkrivanju skupnih poti ponovno pripeljali Drago mladih na Opčine, kam drugam kot v Finžgarjev dom. Ob pestrem vrvežu študijskih dnevov Draga je dogajanje popestrila okrogla miza, s katero smo otvorili festivalski niz v spomin na velikega kulturnega delavca prof. Jožeta Peterlina. V razmislek "Peterlinove dediščine" smo k besedi povabili slovenskega mnenjskega kritičarja Ivana Štuheca, natančnega poznavalca tržaškega dogajanja Iva Jevnikarja in mladega goriškega časnikarja Andreja Černica. O pestri vsebini in številnih iztočnicah ste v medijih že brali, za zaokrožek objavljamo tu še nekaj komentarjev prisotnih na izbrane citate treh govornikov.

Vsebina okrogle mize Drage mladih in sadovi Peterlinovega dela živijo vsak dan, teden za tednom v bogati ponudbi mladinskih aktivnosti v Ulici Donizetti, med katerimi sodi tudi naša mala, a tako dragocena Rast.

● **IVAN ŠTUHEC:** Vedno znova lahko ugotavljamo, da nobena prireditev, noben kulturni dogodek, nobena civilna organizacija – nič ni tako kvalitetno, če je odvisno samo od sredstev, ki jih ima nekdo na razpolago, kakor pa če je v vsem tem tisti zastojniški del posameznikov, ki se s srcem in z vso svojo osebnostjo za neko stvar žrtvujejo.

● **NADA TAVČAR,** dijakinja, 16 let, komentira: Strinjam se s trditvijo Ivana Štuheca, saj iz lastnih izkušenj opažam, da če je nekaj pripravljeno s srcem, tudi če sloni na zastojnosti, je večkrat kvalitetnejše od tistega, ki je bilo podprto s finančnimi sredstvi. To opažam najprej doma, saj starša veliko delata za skupnost, pri skavtih, kjer je celoten sistem baziran na zastojnem delu, v vaškem društvu, kjer so razne delavnice, prireditve, proslave in druge stvari organizirane od oseb, ki jim naša slovenska kultura še veliko pomeni in jo želijo torej še naprej ohranjati.

● **IVO JEVNIKAR:** Če upoštevamo, da med Slovenci v Italiji sploh niso prisotna gibanja, ki so danes sol Cerkve po svetu (...), in da je za mlade šibka ponudba duhovnih vsebin (čeprav so tudi določeni spodbudni poskusi (...), se je treba vprašati, ali je lahko kulturna, prosvetna, narodnostna zavzetost dovolj, ko se zlasti mlademu človeku in izobražencu postavljajo temeljna vprašanja o smislu in ko si sredi moralnega relativizma mora graditi lestvico vrednot.

● **MATIJA MOZENIČ,** študent, 22 let, tako komentira: Mislim, da je danes res veliko pomanjkanje duhovnosti med mladimi, a za to nismo sami krivi, saj zaradi frenetičnega življenja starši nimajo časa, da bi se posvetili duhovni rasti otrok. To bi bilo nadvse pomembno. Posledično je tudi zgled iz tega zornega kota večinoma pod povprečjem, saj otrok doumeva in sprejema napačne vrednote in informacije, tudi s strani družbe. Dandanes se otrok dotakne tem, kot so vrednote ali spolnost, preko televizije, prijateljev ali izkušnje, ki je zelo lahko obremenjujoča in škodljiva. Tako mlado stnik ni pripravljen na spremembe, dogodke, občutke, saj nima utrjene lastnega jaza in zato minimizira vrednost dobrih, a še bolj, slabih dejanj. To vpliva na njegov način socializacije in na njegovo udejstvovanje. Posledice pa ima tudi na to, kako se čuti poklican k delu v ustanovah in društvih lastnega kroga, kot tudi na njegovo razumevanje altruizma in darovanja drugim, z drugimi besedami zastojniškega dela, kot so omenili vsi trije gostje okrogle mize.

Nekaj komentarjev o DRAGI MLADIH

● **ANDREJ ČERNIC:** Kako pritegniti mladega človeka k našim dejavnostim (v zamejstvu)? Mlad človek ima široko paleto ponudb – ne samo po svetu – ampak tudi v naših krajih. Ta mladi človek se torej ne bo nujno vključil v naše organizacije samo zaradi narodnosti oziroma samo zato, ker je ta kulturna/športna ustanova slovenska. Če je to dobro, ali ne, ni vprašanje, situacija je pač taka, da se bo danes mlad dinamičen človek odločil glede na svoja zanimanja in ambicije.

● **KSENIJA VREMEC, dijakinja, 15 let,** komentira: Strinjam se s to trditvijo, saj mladina se zanima za nekaj samo, če ji je ta stvar všeč! Na primer tisti, ki ljubi violino, se bo manj zanimal za flavto ali klarinet. Se bo pa zanimal za svoj instrument in druga podobna glasbila! Zato edini način, da se pritegne mlade, je po mojem ta, da so dejavnosti raznolike!

● **IVAN ŠTUHEC:** Kljub vsem stiskam, ki jih mnogi v tem trenutku doživljajo, npr. ker nimajo služb ipd., sta blagostanje in standard na področju socialne občutljivosti človeka naredila neobčutljivega. Predvsem je žrtev te neobčutljivosti mlada generacija, ker je dobila vse od otroštva naprej. Potrošniški miselni svet je mlade ljudi odtujil od večje občutljivosti za socialna vprašanja. In če ni pri mladih v puberteti, tja do študent-

skih let, občutljivosti za socialne krivice in vprašanja, potem je tudi težko pričakovati, da bo v nadaljnjem razvoju človek postal občutljiv za družbena vprašanja.

● **MOJCA PETAROS, dijakinja, 14 let,** komentira: Zdi se mi, da mladi res ne poznajo socialnih problemov, ki jih obdajajo. To opažam pri svojih sovrstnikih. Z njimi se kvečjemu srečujemo preko televizije ali interneta, od koder pa se jih ne dotikajo v prvi osebi. To po mojem lahko privede do tega, da v bodočnosti ne bomo znali pomagati potrebnim v težavah.

● **IVO JEVIKAR:** Glede kulturne rasti lahko ugotovimo, da so takratna kulturna semena (Peterlina – op. Ur.) zelo bogato obrodila (npr. Mladika, ŠD Draga, DSI ...). Izziv pa predstavlja vprašanje generacijske izmenjave, števila domačinov na Dragi in mladih na kulturnih večerih, ali smo dovolj zanimivi, ali smo dovolj dialoški. Tudi skrb za slovenščino, za možnost pisanja, za gledališko in glasbeno dejavnost je zelo živa, kot je to zastavljal prof. Peterlin, in v mnogih primerih tudi zelo uspešna. Kljub temu je v zamejstvu naš jezik vedno siromašnejši ...

● **METKA ŠINIGOJ, profesorica, 27 let:** Okrogla miza in na njej izražene misli odražajo po mojem stanje duha med mladimi danes. Predvsem besede o

zastonjskem delu so resnične, ker tudi sama opažam, da vsa društva pri nas dobro delujejo le, če posamezniki v to delo vlagajo trud in srce. Vsekakor so mladi pri tem zastonjskem delu in pri organizaciji dogodkov premalo soudeleženi, tudi obisk mladih na kulturnih dogodkih je preskromen. To pa se na primer odraža pri preskromnem poznavanju slovenskega jezika. Če se mladi omejujejo na jezik, ki ga slišijo doma ali v pubih, ne morejo napredovati tako, kot če bi se oplajali ob žlahtnem izbranem jeziku na kulturnih prireditvah.

● **ALEŠ ALEJANDRO BRECELJ:** Na žalost se nisem mogel udeležiti letošnje Drage mladih in tudi ne tiste zanimive okrogle mize. Prokojnega prof. Peterlina sem poznal, a nisem imel pogostih stikov z njim. Kot realčan ga nisem imel niti za svojega profesorja. Nekoč pa me je vendarle spodbudil, da bi nekaj napisal, menda za Mladiko. Ne spominjam se, da bi se na tisto vabilo odzval. Dolgo je že od tega. Pisanja pa sem se lotil nekoliko pozneje. Vendar moram pritrditi prijatelju Ivu Jevnikarju: prof. Peterlin je mnogo sejal ter sadil in to njegovo delo je obrodilo bogate sadove. Bolj kot drugi se je znal približati tudi mladem človeku in bi morda vedel, kako postopati za motiviranje tudi današnjih mladostnikov.

BO TO NOVA SLOVENSKA J. K. ROWLING?

Septembra je prag gimnazij in licejev prvič prestopilo veliko prvošolcev, ki smo ob tem občutili vznemirjenje, veselje ter tudi strah, saj smo s tem začeli novo poglavje v svojem življenju. Soočiti smo se morali z novo šolo, novimi profesorji, novim načinom učenja ... Ta poplava novosti nas je tako zaposlila, da v svojih novih sošolcih nismo bili sposobni opaziti ničesar drugega kot čustva, podobna našim, in zato tudi nismo opazili, da ima vsak med njimi svoj izjemni talent. Enega takih talentov ima Monika Č., ki ima neverjetno domišljijo in je napisala že veliko proznih del. Monika bi vam rada predstavila, ker mislim, da bi moralo več ljudi izvedeti zanjo in za njen izjemni talent. Prijazna, radovedna, vedoželjna, oboževalka zgodovine, se v domišljijem svetu odlično znajde. In veliko srečo imamo, da ga deli tudi z nami.

◆ Monika, kdaj si začela pisati?

✖ Že ko sem bila stara okrog devet let, sem pisala krajše otročje zgodbice. Prvo pravo zgodbo, ki je bila dolga okrog sto strani, pa sem napisala pri dvanajstih letih.

◆ Kje dobiš navdih za pisanje?

✖ Največkrat me navdihne kak zgodovinski dogodek ali oseba, zgodi pa se tudi, da zgolj kak del gradu ali mesta, ki sem ga obiskala. Nekoč sem dobila idejo za zgodbo zgolj ob pogledu na porušeno grajsko obzidje. V takem primeru dobim preblisk ideje, ki jo kasneje razvijem v zgodbo.

◆ O čem govorijo tvoje pripovedi?

✖ Moje zgodbe se večinoma dogajajo v preteklosti, razen ene, ki se dogaja v sedanosti, vendar pa moram priznati, da sedanost ni moje področje. Najraje vidim, da je v njih še kakšen lik z nadnaravno močjo, a je kljub tej značilnosti "normalen", če se smem tako izraziti. Rada vključim še kakšen ljubezenski zaplet ali – če povem krajše: moja najljubša vrsta romanov so zgodovinske romance. Naslovi nekaterih mojih zgodb so Prijateljice, Usoda, Mesečina, Meglica in Prepovedana pesem.

◆ So tvoji liki resnični ali jim življenje vdahneš samo s svojo domišljijo?

✖ Glede likov je odvisno predvsem od zgodbe, ki jo pišem. Velikokrat se odločim, da so liki resnične osebe, a zgolj po zunanjo-

sti. Vseeno si najraje izmislim svoje like, ker jih lahko sama oblikujem, tako njihov videz kot značaj.

◆ Kaj pišeš zdaj?

✖ Trenutno pišem roman, ki govori o dekletu iz sodobnosti, ki se pa čisto po naključju znajde v srednjem veku zaradi amuleta, ki ga je našla. Tam mora opraviti nalogo, zaradi katere je bila poklicana, a se pri tem vse zaplete. Ravno zdaj se trudim z razpletom in vrnitvijo dekleta v sodobnost.

◆ Bi rada svoje knjige v prihodnosti izdala?

✖ Ja, ko bom starejša, bi jih rada izdala.

◆ Bi rada postala poklicna pisateljica?

✖ Ja, to bi bil lahko moj drugi poklic.

◆ Za konec še tole: bolj uživaš v resničnem ali v domišljijem svetu?

✖ Moram priznati, da najbolj uživam v domišljijem svetu.

◆ Zakaj?

✖ Preprosto zato, ker lahko v domišljijem svetu jaz odločam o vsem: kaj bo kdo delal, kako se bo kdo izražal, kako bo kdo izgledal. Tam lahko počnem stvari in sem nekdo, ki v resničnem svetu nikoli ne bi mogla biti. Lahko rečem, da samo s pravilno oblikovanimi besedami ustvarim popolnoma svoj svet.

Lala Frančeškin